

Ormancılık Araştırma Enstitüsü İçinde Orman Mahsülleri Şubesi ve Laboratuvarı

Yazan :

Dr. Rahmi TOKER

Orman Mahsulleri Şubesi Müdürü

Enstitümüzün Türk ahşap malzeme standardizasyonunu tayin ve tesbit maksadı ile Türk Standartlar Enstitüsü ile yaptığı işbirliği esnasında Türkiye İnşaat Mühendisleri Odası ile tanışmak imkânını bulduk. Burada yapılan mesleki hasbihallerde ahşaba müteallik hususlar konuşulurken Türkiye'de inşaatta kullanılan ahşap malzemenin normlaştırılması zarureti üzerinde duruldu. Ağaçlarımızın teknik vasıflarının henüz tesbit edilmediği belirtildi. Bu sırada böyle çalışmalara 1934 yılından beri başlanılmış olduğu, Orman Fakültesince bazı ağaçların teknik vasıflarının tesbit edildiği, halen Orman Fakültesi ile Ormancılık Araştırma Enstitüsünün bu hususta faaliyetini devam ettirdiği tarafından beyan edilince, bu faaliyetimizin kendi camialarına duyurulmasından fazlası ile memnun olacağımızı ifade ettiler.

Bu bakımdan, memleketimizde inşaat mühendislerine faydalı olacağı mülâhazası ile Ormancılık Araştırma Enstitüsü camiası içindeki Orman Mahsulleri Şubesini ve Laboratuvarını tanıtmaya çalışacağız.

TARİHÇE

Türkiye'de ilk defa Ormancılık Araştırmalarına 1934 yılında Yüksek Ziraat Enstitüsü kurulurken ihtiyaç görülmüş ve Enstitünün teşkilâtı arasında yer alan Orman Fakültesine aynı zamanda araştırmalar yapmak vazifesi de verilmiştir. Fakat fakültenin çalışmaları tedris gayesi dolayısıyla daha ziyade akademik olmuştur. Bu arada 1937 senesinde neşredilen Orman Umum Müdürlüğü Teşkilât Kanununda Umum Müdürlük merkez teşkilâtı meyamında fennî araştırma şubesi ithal edilmiş ise de bu şube senelerce her hangi bir araştırma mevzuunu ele alma imkânlarına sahip olamamıştır.

1951 yılı 20 Eylülünde toplanan Orman Başmüdürleri toplantısında ilk defa araştırma mevzuunda:

"Orman Umum Müdürlüğünün araştırılmasını tenzih edeceği mevzuların ilmi ve tatbiki esaslara bağlanması ve rasyonel bir çalışma ile orman varlığımızın çoğaltılması, orman mahsullerinin kıymetlendirilmesi imkânlarının sağlanması için bu gibi araştırmaların teknik araştırma istasyonlarınca yapılması" karara bağlanmıştır.

Bu karara uyularak ilk istasyonun 28/9/1951 ta-

rihinde alınan bir olurla Bolu eski orman okulunda kurulması tahakkuk etmiş ve bilâhare Bolu'ya 5 kilometre mesafede bulunan eski orman işletmesi binasına nakledilerek faaliyetine burada devam etmiştir.

Esas çalışmalara şubelerin tesis edildiği 28/11/1952 tarihinden itibaren başlanmıştır.

1952 ormancılık istişari toplantısı Ankara'da bir Ormancılık Araştırma Enstitüsü'nün kurulmasını kararlaştırmıştır. Bu karar Bolu'daki istasyon nüvesini teşkil etmek ve böylece Ankara'ya nakledilmek suretile Vekâlet Makamının olurları ile 1955 Temmuz ayında tatbikat mevkiine konmuştur. Enstitü, Orman Çiftliği içinde Marmara Köşkü civarındaki eski Orman Fidanlığı binasında faaliyete geçmiş ve bina 1957 de bir Araştırma Enstitüsü ihtiyaçlarına mevcut imkânlar nisbetinde cevap verecek şekilde tâdil ve tevsi edilmiştir.

TEŞKİLAT

Bolu'daki istasyon akademik esaslara uygun olan ve 5/4/1952 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunan bir talimatname ile idare edilmekte ve teşkilâtı kurulmuş bulunmakta idi.

Bu defa ilmi ve malî istiklâl ve istikrara haiz bir enstitünün kurulması hususunda Teşkilât Kanununun tasarısı hazırlanmış ve buna göre:

Ormancılık Araştırma Enstitüsü merkez teşkilâtındaki şube müdürlükleri ve bu şube müdürlüklerine bağlı olarak çalışacak araştırma ihtisas kolları aşağıda tadat edilmiştir:

Araştırma İhtisas Kolu

1. Orman Yetiştirme Şubesi Müdürlüğü
 - a. Tohum, b. Fidanlık, c. Ağaçlandırma, d. Tür ve menşee denemeleri, e. Orman Genetiği.
2. Orman Bakımı Şubesi Müdürlüğü
 - a. Meşcere bakımı, b. Orman botanigi, c. Bitki Sosyolojisi.
3. Orman Amenajmanı Şubesi Müdürlüğü
 - a. Odun ölçme, b. Orman Amenajmanı, c. Hasılat.
4. Orman Muhafazası Şubesi Müdürlüğü
 - a. Orman yangınları, b. Entomoloji, c. Fitopatoloji.
5. Toprak ve Otlak Islahı Şubesi Müdürlüğü
 - a. Toprak, b. Toprak muhafazası, c. Sel yataklarının ıslahı, d. Ormanın muhitine tesirleri, e. Hidroloji, f. Otlak ıslahı.
6. Orman Ekonomisi Şubesi Müdürlüğü

a. İş bilgisi, b. Kesim ve nakil tekniği, c. Orman ekonomisi, d. Orman envanteri.

7. Orman Mahsulleri Şubesi Müdürlüğü

a. Odun anatomisi, patolojisi ve konservasyonu, b. Odunun fiziki vasıfları, c. Odun kimyası, d. Orman tâli mahsulleri, e. Odunun ve odundan mamul maddelerin mihaniki vasıfları, f. Standardizasyon.

8. Riyazi İstatistik Şubesi Müdürlüğü

a. Ormancılık Araştırmalarında Riyazi İstatistik Metodlar.

Bunlardan başka Antalya ve Trabzon'da istasyonları, Batı Karadeniz muntakası ormanlarını karakterize eden Büyükdüz, diğerisi ormanca fakir, steple Karadeniz ormanları arasında bir köprü vazifesini gören Çamkoru tecrübe ormanı, Bolu, Fethiye, Tokat, Bartın, Dursunbey v.s. de tecrübe sahası, Ankara'da tecrübe fidanlığı vardır.

Enstitü içinde her şubenin bir lâboratuvarı, ayrıca müdüriyete bağlı Herbaryum, Oksfort sistemine göre tanzim edilmiş meslekî Türkçe ve yabancı dillerle yazılmış kitapları havi kütüphanesi mevcuttur.

Şubeler kendi konuları içinde araştırmalar yapmakta ve neticelerini yıllık ve teknik bültenlerde neşretmektedirler. Neşriyatı her arzu edene Enstitüye müracaat halinde ücretsiz olarak verilir veya gönderilir.

İnşaat mühendisleri ile ilgisi bakımından Orman Mahsulleri Şubesinin maksat ve gayesi, teşkilâtı, çalışmalarını burada açıklayacağız.

ORMAN MAHSULLERİ ŞUBESİ VE LÂBORATUVARININ MAKSAT VE GAYESİ

Lâboratuvar, ormanlarımızdan elde edilen asli ve tâli mahsullerin en iyi şekilde kıymetlendirilebilmesi için lüzumlu olan fiziksel ve kimyasal araştırmaları yapmak ve böylece orman ile kullanma yerlerinin istekleri arasındaki münasebetleri ilmi ve teknik esaslara dayanarak tanzim etmektir. Ayrıca gelişen orman mahsullerini istihlâk eden sanayiın mamullerini normlaştırma bakımından çalışmalarda bulunmak ve kontrol denemeleri yapmaktır.

LÂBORATUVARIN ÇALIŞMA KONULARI

Bu konuları dört kısımda toplamak mümkündür:

- A. Hâşep anatomisi ve patolojisi,
- B. Hâşep kimyası,
- C. Hâşebin fiziki vasıfları,
- D. Hâşebin ve hâşepten mamul maddelerin muhtelif mukavemet ve elastikiyet vasıfları.

A. Hâşep anatomisi ve patolojisi

1. Hâşebin makroskopik yapısı,
2. Hâşebin makroskopik yapısı,

3. Hâşebin kusurları,

4. Kesim mevsiminin hâşebin teknik vasıfları üzerine tesiri,
5. Odun bünyesinin bakteriler ve mantarlar tarafından tahribi,
6. Hâşebin zararlı böcekler tarafından tahribi.

B. Hâşep kimyası

1. Hâşep hücre gışasının ince yapısı,
2. Hâşebin kimyasal terkihi,
3. Mihaniki hamur ve selüloz istihsalı,
4. Hâşepten bazı kimyevi maddeler istihsalı,
5. Yakacak maddesi olarak odun,
6. Odun kömürü,
7. Odun ve odun kömüründen elde edilen gazlar.
8. Hâşebin muhtelif aşındırıcı maddelere karşı dayanması.

C. Hâşebin fiziki vasıfları

1. Hâşebin kesafeti ve izafi sikleti,
2. Hâşebin rutubeti, sorpsiyonu, şişmesi,
3. Hâşebin kapilarite, diffizyon, osmoz bakımından hassaları,
4. Hâşebin termik hassaları,
5. Hâşebin elektriği geçirme kabiliyeti,
6. Hâşebin akustik vasıfları,
7. Hâşep bünyesinin aşınması.

D. Hâşebin ve hâşepten mamul maddelerin muhtelif mukavemet ve elastikiyet vasıfları

1. Hâşebin elastikiyeti,
2. Hâşebin ve hâşepten yapılan maddelerin çekme mukavemeti,
3. Hâşebin ve hâşepten yapılan maddelerin inhina mukavemeti,
4. Hâşebin ve hâşepten yapılan maddelerin tazyike ve kırılmağa karşı mukavemeti,
5. Hâşebin sertliği ve aşınmağa karşı mukavemeti,
6. Hâşepten yapılan inşaat maddelerinin kalite vasıfları ve normlaştırılması.

KURULUŞ

Halen enstitü binası içinde mikroskopları, mikrotom, Brenell sertlik mikroskobu, hassas terazi, hâşep kolleksiyonlarını ihtiva eden küçük bir oda ve ağaç mukavemetlerini ölçen Amsler makinesi, kurutma dolapları, nümunelerin hazırlanmasına yarayan yuvarlak destere, planya, zımpara makinası, makkap ve tezgâh v.s. gibi âletleri ihtiva eden büyükçe bir oda mevcuttur. Bu odalar ihtiyaca cevap verecek durumda olmamakla beraber genişletilmesi için teşebbüse geçilmiş bulunmaktadır.

Bu tevsi işi tamamlandığı zaman:

- A. Hâşep anatomisi, patolojisi ve entomolojisi,
- B. Hâşep kimyası,
- C. Hâşebin fiziksel vasıfları,

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI TARAFINDAN

HAZIRLANAN

"Muayyen ve Muvakkat Müddetli Hizmetlerde Çalıştırılacak Yevmiyeli Personel Talimatnamesi,, Tasarısı

Madde 1 — 3656, 3659, 3661 ve 2847 sayılı kanunlara tâbi daire ve teşekküllerle bunlara bağlı müesseselerde yalnız muayyen ve muvakkat müddetli işlerde yatırım ve masraf tertiplerinden yevmiye ile teknik eleman istihdam olunabilir.

Bu daire ve müesseselerin daimi mahiyet arzeden ve bütçelerinde maaş veya ücret şeklinde kadroları bulunan işlerinde, bu kadrolar karşılık gösterilmek suretiyle asaleten yevmiyeli personel çalıştırılmaz.

Sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait olup da yukarıda yazılı kanunlara tâbi olmayan kurumlardan yevmiyeli teknik eleman istihdam edenler de bu Talimatname ahkâmına tâbidirler.

Madde 2 — Birinci maddede yazılı teknik eleman tâbirinden, 6235 numaralı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun şumulüne giren yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis ve mimarlarla, jeolog, kimyager, fen memuru, tekniker ve emsali teknik meslek sahibi olanlar kastedilmiştir.

Yukarıda yazılı mesleklerin icabettirdiği tahsili haiz olmamakla beraber bilfiil teknik işlerde çalışmak suretiyle yetişmiş ve ehliyetleri, işe alacak olan dairelerce imtihanla tesbit edilmiş bulunan kimseler de bu tâbire dâhildir.

Madde 3 — Teknik elemanlar için 13 derece dahilinde 9 liradan başlamak ve 118 lirada nihayet bulmak üzere, tesbit olunan yevmiye baremi ilişik (1) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

Bu elemanlar, birinci madde gereğince yatırım ve masraf tertiplerinden yevmiye ile istihdam edileceklerinden, adedleri dairelerince tesbit olunup tayinleri (3) sayılı cetvelde gösterilen tahsil derecelerine ve meslek kademelerine göre yapılır.

Madde 4 — Teknik elemanlardan (1) sayılı cetvelde göre tayinleri yapılmış olanlardan, ifa olunacak hizmetin ehemmiyeti ve yükletilecek mes'uliyet dere-

cesi gözönünde bulundurulmak suretiyle tesbit edilmiş bulunan (2) sayılı cetvelde yazılı vazifelerde istihdam edilenlere, bu vazifelerde çalıştırıldıkları müddetçe, hizmalarında gösterilen miktarda ayrıca (tazminat) ödenir.

Bunlardan hastalık sebebiyle yılda bir aydan, mezuniyet dolayısıyla yılda 15 günden fazla bu vazifeleri ifa edememiş olanlara, fazlası için tazminatları ödenmez. Vazife icabı yurt içi ve dışında seyahatte bulunanlar ile hastalık dolayısıyla yılda bir ay kadar, mezuniyet dolayısıyla yılda 15 gün kadar vazifelerine devam edememiş olanların tazminatları kesilmez.

Madde 5 — 4. maddede yazılı mezuniyet ve hastalık müddetlerinin tecavüzü halinde, bu vazifede (2) sayılı cetveldeki vazifelilerden birisi istihdam edildiği takdirde sadece miktarı yüksek olan tazminatı alır. (1) sayılı cetveldekilerden birisi tarafından ifa edilirse, bu vazife tazminatının tamamını alır.

Madde 6 — (2) sayılı cetvelde gösterilen vazifeler dairelerce, kendi iç bünyelerine göre tanzim ve bağli bulundukları Vekâletçe tasdik edilir. Bu kadronun mahrut teşkil etmesi şarttır.

Bu kadrolara yapılacak tayinler, tayine yetkili makamın tasdikine tâbi olup bunlarda, (3) sayılı cetvelde yazılı (asgari tecrübe senesi) şartı aranır.

10 seneden fazla asgari tecrübe senesine ihtiyac gösteren vazifelerde 10 sene kâfi görülebilir.

Madde 7 — Teknik elemanların bir dereceden üst dereceye terfii için her derecede lâzım gelen asgari tecrübe müddeti (3) sayılı cetvelde gösterilmiştir. Üst derecelere terfi edenler terfi ettikleri derecenin ilk kademesinden başlarlar.

Her derecenin istilzam ettirdiği asgari tecrübe yılları başarılı geçmedikçe o şahsa ait üst derece yevmiyesi verilmez. Bir senelik mesai sonunda başarısı tesbit olunan teknik elemanlara derecesi dahilindeki üst kademe ücreti verilir.

Bu suretle bulunduğu derecenin en son kademesine gelmiş olan bir Teknik eleman başarılı sicil almak suretiyle derece terfiine hak kazandığı takdirde üst dereceden kademe terfi yapılır.

Madde 8 — Diğer iş sahalarından teknik hizmetlere yevmiye ile ilk defa tayin edilecek kimselerin dahil olacağı derece, bu gibilerin tahsil durumlarına göre bida-yeten girebilecekleri dereceye o yer için ihtisas teminine yarayan işlerde geçirdikleri hizmet müddetlerinden bu Talimatnamenin (7) nci maddesinde her derece için gösterilen tecrübe devresine karşılık bir derece ilâve edilmek suretiyle tesbit olunur.

İntibaktan artan bir seneden az kesirler nazarı itibare alınmaz.

Madde 9 — Bu Talimatname hükümlerini aynen tatbik eden kurumların birinden diğerine yevmiyeli teknik elemanların nakli, alâkalı idarenin muvafakatine bağlıdır.

İstifa suretiyle ayrılan yevmiyeli bir elemanın tekrar yevmiyeli bir göreve tayini için aradan 1 ayın geçmesi lâzımdır.

Madde 10 — Mahrumiyet sahalarında veya tehlikeli ve ağır işlerde çalışanlar için mahrumiyet, iş hususiyeti, tehlike ve ağırlık derecesine göre verilmekte olan yevmiyeye, alâkalı Vekilin veya yönetim kurulunun takdiri ile 3 - 12 liraya kadar bir zam yapılabilir.

Bu zamma istihkak için bu gibi yerlerde ve işlerde fiilen çalışmak şarttır.

Madde 11 — Arazi üzerinde veya Şantiyelerde çalışan teknik elemanlara alâkalı Vekil veya yönetim kurulunun takdiri ile:

a) Ankara, İstanbul, İzmir Belediye hududları ile diğer vilâyetler merkez kazaları belediye hududları veya belediyeler hududları haricinde olup, her türlü sosyal tesisleri haiz şantiyelerde çalışanlara 2 liraya,

b) (a) fıkrasındaki belediye hududları haricinde sosyal tesisleri kısmen haiz şantiyelerde çalışanlara 6 liraya,

c) Yine (a) fıkrasındaki belediye hududları haricinde sosyal tesisleri pek mahdut olan şantiyelerde çalışanlara 10 liraya,

Kadar arazi veya şantiye zammı verilebilir.

d) Yukarıdaki fıkralara göre zam alanlara hizmetlerinin ağırlık derecesine göre ayrıca 2 - 5 lira, seyyar olarak çalışan personele de 9 liraya kadar zam verilebilir.

Bu maddeye göre zam alanlara bu hizmetleri için ayrıca harcırah yevmiyesi verilmez.

Madde 12 — Yevmiyeli teknik elemanlar resmî tatil günleriyle hafta tatillerinde yevmiye ve ona müteferri zamlardan istifade ederler. Ancak işin icabı olarak herhangi bir tatil gününde çalışmak zarureti hâsıl olduğunda bunlara ayrıca bir tazminat verilmez.

Madde 13 — Tam bir yıl hizmet etmiş olanlara yılda 15 gün (yol dahil) ücretli izin verilir. Bu gibilerin müteferri diğer zamları kesilmez. Senelik izinlerin iki yıldan fazlası bir araya getirilemez.

Madde 14 — Resmî doktor raporu ile tevsik olunan hastalıklar için senede bir ayı geçmemek üzere, elemana yevmiyesi tam tediye olunur. Hastalık sırasında İşçi Sigortaları Kurumunca bir tazminat ödendiği takdirde bu miktar istihkakından indirilir. Bu gibilere yevmiyeye müteferri sair zamlar ödenmez.

Madde 15 — Yevmiye ile istihdam olunanlara lojman, yakıt, elektrik vesaire temininde bu gibi hizmetlerin maliyetleri esastır. Yardım gayesi ile bu maliyetlerin dünnuna inilemeyeceği gibi çeşitli kanunlarla ve bu Talimatname ile kabul olunan hak ve menfaatlardan başka bir menfaat da sağlanamaz.

Madde 16 — Bu talimatname hükmüne giren personel, kendi kontrol, murakabe ve tasdikinden geçen konularda, mesleği ile ilgili dışardan bir iş alamaz. Aldığı sabit olursa en az 2 sene terfi ettirilmez ve icabında işine nihayet verilir.

Madde 17 — Bu Talimatnamenin (1) sayılı cetvelindeki yevmiye değerleri (1958 senesi, Geçim endeksi memleket ortalaması) esas olarak verilmiştir.

1958 yılı Geçim endeksi ortalaması 100 itibar edilerek, her iki senede bir yalnız (1) sayılı cetveldeki yevmiyeler o seneki geçim endeksi ortalamasına göre ayarlanacaktır.

Muvakkat Madde 1 — Bu Talimatnamenin yürürlüğe girdiği tarihte yevmiye ile istihdam olunan Yüksek Mühendis, Yüksek Mimar, Mühendis, Mimarların intibakları (4) sayılı cetvele göre yapılır.

Muvakkat Madde 2 — (Bu Talimatnamenin şumulüne dahil kurumlar 1958 faaliyet yılı başında yevmiyeli teknik elemanlar için tatbik ettikleri kadroları ve yevmiyeli teknik elemanlar tarafından vekâleten işgal edilen maaşlı veya ücretli memuriyetlerin bir listesini Başvekâlete sunarlar.

Halen idari işlerde çalışan yevmiyeli personel için gerekli kadrolar süratle istihsal olunarak tasfiyeleri sağlanır.)

Madde 18 — Bu Talimatname neşri tarihinde mer'iyete girer.

Madde 19 — Bu Talimatname hükümlerini icra-ya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Derece	(1) Sayılı Cetvel								
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
1	9	9.50	10	10.50	11	11.50	12	12.50	13
2	14	14.50	15	15.50	16	16.50	17	17.50	18
3	19	19.50	20	20.50	21	21.50	22	22.50	23
4	24	24.50	25	25.50	26	26.50	27	27.50	28
5	32	33	34	35	36	37	38	39	—
6	40	44	—	—	—	—	—	—	—
7	48	51	54	—	—	—	—	—	—
8	58	61	64	—	—	—	—	—	—
9	68	71	74	—	—	—	—	—	—
10	78	81	84	—	—	—	—	—	—
11	88	92	96	—	—	—	—	—	—
12	98	102	106	—	—	—	—	—	—
13	110	114	118	—	—	—	—	—	—

(2) Sayılı Cetvel	
Vazifesinin adı	Tazminat Miktarı Günde Lira
Müsteşar	25,—
Müsteşar Muavini	20,—
Umum Müdür	
U. Müd. Muavinleri	15,—
Daire Reisleri	
Daire Reis Muavinleri, Şube Müdürleri, Fen İşleri Müdürleri, Bölge Müdürleri	10,—
Bölge Müdür Muavinleri	5,—

(3) Sayılı Cetvel		
Tahsil durumu	Derece	Her bir derecede asgarî tecrübe senesi
İlkokul mezunu	1	3
Ortaokul mezunu	2	3
Lise veya muadili meslek okulu mezunu	3	3
Lise üzerine 1 yıllık meslek tahsili görmüş veya 5 yıllık meslek tahsili üzerine 2 yıllık ilâve tahsil görmüş veya orta tahsil üzerine 4 yıllık meslek tahsili görmüş olanlar.	4	3
Yüksek okul mezunu (ihtisası dışı) Fen Me. Tek. Öğ. Okulu mezunu	5	2
Yüksek okul mezunu (ihtisası iç) Müh., Mimar	6	1
Yük. Mühendis, Yük. Mimar	7	2
	8	2
	9	2
	10	2
	11	1
	12	1

(4) Sayılı Cetvel İNTİBAK CETVELİ		
Şimdiki görmekte olduğu işle ilgili, tam hizmet yılları	Müh. Mimar	Yük. Müh. Yük. Mimar
1	44	51
2	48	54
3	51	58
4	54	61
5	58	64
6	61	68
7	64	71
8	68	74
9	71	78
10	74	81
11	78	84
12	78	84
13	81	88
14	81	88
15	84	92
16	84	92
17	88	96
18	88	96
19	92	98
20	92	98
21	96	102
22	96	102
23	98	106
24	98	106
25 ve fazlası	102	110

TÜRKİYE MÜHENDİSLİK HABERLERİ Mecmuası Kasım 1958 sayısı ekidir.

D. Haşebin ve haşepten mamul maddelerin mukavemet ve elastikiyet vasıflarını tetkik eden kısımları ihtiva edecektir.

ELEMAN DURUMU

Halen yüksek orman mühendisi olan bir şube şefi, yardımcısı ve bir laborant bulunmaktadır. Diğer kısımlar faaliyete geçtiği sırada yeteri kadar Orman ve inşaat mühendisi ve kimyager v.s. bulunacaktır.

ŞİMDİYE KADAR ŞUBENİN ELE ALDIĞI ARAŞTIRMA KONULARI

1. Trakya muntakasında yakacak odunlarında fire denemeleri

Denemelere 1953 yılı içinde Sinekli, Vize ve Midye'de başlanmış ve 1956 da son verilmiştir. Ara neticeler Enstitünün 1 No. lu bülteninde ve son neticeler de 1955 ve 1956 yıllarına ait bültenlerde nesredilmiştir.

2. Batı Karadeniz muntakasında yetişen sarıçamların teknik vasıflarının tesbiti hakkında araştırmalar:

Denemeye 1951 yılı içinde başlanmıştır. Ahşabın izafi sikleti, hacim yoğunluk kıymeti, muhtelif yönlerdeki çalışmaları, tazyik eğilme yarıma ve dinamik ve çekme mukavemetleri, elastikiyet modülü, eğilme kabiliyeti, ihbar hassası gibi vasıfları tesbit olunmaktadır. Denemeler için pümuneler hazırlanmış olup, laboratuvar çalışmaları devam etmektedir. Neticeleri bir teknik bülten halinde nesrolunacaktır.

3. Memleket şartlarına göre kayının ardaklanması önleme imkânları üzerinde araştırmalar:

Denemeye 1953 yılında başlanmış ve 1955 yılında son verilmiştir. Araştırma sonunda kayının kış kesimleri, muayyen biçime ve işleme şekilleri, tomrukların enine kesitlerine mantarlar için zehirli bazı maddeler sürmek suretile, yağmurlama tesisatını haiz ve su içi depolarda muhafaza ederek ardaklanmasını önlemenin mümkün olduğu tesbit olunmuştur. Neticeler enstitünün 6 numaralı teknik bülteninde nesrolunmuştur.

4. Kızılçam ormanlarında rasyonel reçine istihsal metodunun tesbiti hususunda araştırmalar:

Denemelere 1955 yılında Fethiye'de kızılçam ormanlarında başlanmış olup, orman varlığını koruyan ve bununla beraber en verimli olan metodlar tatbik edilerek, bunlardan memleket şartlarına uygun olanları tesbit edilmektedir.

5. Telefon ve telgraf direklerinin Tanalit ve Kreozot ile emprenyesi imkânları ve dayanma müddetinin tesbiti hakkında araştırmalar:

Çam, Köknar, Meşe ve Kayın direkleri Tanalit ve Kreozotla kazanda tazyik metodu ile emprenye edilerek Bolu ve Ankara'da çürüme durumları tesbit edilme üzere deneme parkları tesis edilmiştir.

6. Çamlarımızdaki lif kıvrıklığı (dönüklük), bunun çalışmağa ve randımana tesiri ve önlenmesi imkânları üzerinde araştırmalar:

Bolu muntakasında sarıçamlar üzerindeki lif kıvrıklığının hangi istikamete doğru seyretmekte olduğu tesbit edilmiş, miktarları ölçülmüş ve taze kesilen a-

ğaçlar üzerinde torsiyona olan tesiri ölçülmek üzere denemeler vazedilmiştir.

7. Kayınlarımızda özçürüklüğü ve önlenmesi hususunda araştırmalar:

Kayınlarımızda mevcut olan özçürüklüğü miktarı, sebepleri, tesbit edilmekte ve incelenmektedir. Kesteste randımanı üzerine olan tesiri, sebeplerinin müshadesi ve ağaç üzerindeki seyri hakkında denemeler devam etmektedir.

8. Yerli kerestelerde sun'i kurutma mevzuunda araştırmalar:

Denemelere 1958 yılında başlanmıştır. Memleketimizde sarfedilmekte olan kerestelerin muhtelif yerlerdeki kullanılışı esnasında havanın suhunet ve rutubet değişimleri sebebi ile:

a. Haşapte hasıl olan çatlamaları ve kerestenin çalışmasını önliyerek iyi kullanışlı bir kereste temin etmek,

b. Kerestelerin ihtiva ettiği rutubeti muayyen bir nisbette düşürerek, bunu zararlı mantarlar ve haşere tahribatına karşı masun kılarak dayamlılığını artırmak,

c. Kereste istihsalini müteakip kurumada olduğu gibi uzun müddet beklemeden çok kısa bir zamanda kurutularak piyasadaki devrini süratlendirmek, yani sermayeyi aktif hale getirmek gayelerine matuf olmak üzere, kerestelerimizin ağaç cinsi, kalınlığı, ilk rutubet miktarı istenilen son rutubetine göre kuruma seyrini gösterecek olan haşep kurutma grafiklerini meydana getirmek ve dolayısıyla bunlardan kerestelerimizin kurutulma müddetlerini tesbit etmek için çalışmaları devam etmektedir.

YERLİ AĞAÇLARDAN TEKNİK VASIFLARI TESBİT EDİLENLER VE BU HUSUSTAKİ LİTERATÜR

BERKEL, ADNAN: Şark kayını (Fagus orientalis Lipsky) nin teknolojik vasıfları hakkında araştırmalar. Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü yayınlarından, 81 sahife, 1941 Ankara.

BERKEL, ADNAN: Kestane odununun önemli teknolojik vasıfları ve kullanma yerleri hakkında araştırmalar. Yüksek Ziraat Enstitüsü Dergisi sayı 17, sahife 22, 1945 Ankara.

ERARSLAN, İSMAİL: Doğu Lâdini (Picea orientalis Link ve Carr) nin teknik vasıfları ve kullanma yerleri hakkında araştırmalar. Tarım Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü Yayınlarından, 99 sahife 1947 Ankara.

BERKEL, ADNAN: Lübnan sedirinin teknik vasıfları ve kullanış yerleri hakkında araştırmalar. Ziraat Vekâleti Orman Umum Müdürlüğü Yayınlarından, 86 sahife, 1954 İstanbul.

TOKER, RAHMİ: Türkiye'de Okalıptüs'ün maden direği bakımından teknik özellikleri hakkında araştırmalar. Tarım Vekâleti Orman Genel Müdürlüğü Yayınlarından, 95 sahife, 1953 Ankara.

BERKEL, ADNAN: Kızılçam (Pinus brutia) da teknolojik araştırmalar. Orman Fakültesi Dergisi, Seri A, Cilt VII, sayı 1, sahife 22, 1958 İstanbul.